

|

61988J0320

DOMSTOLENS DOM (SJETTE AFDELING) AF 8. FEBRUAR 1990. - STAATSSECRETARIS VAN FINANCIEN MOD SHIPPING AND FORWARDING ENTERPRISE SAFE BV (SAFE REKENCENTRUM BV). - ANMODNING OM PRAEJUDICIEL AFGOERELSE: HOGE RAAD - NEDERLANDENE. - MOMS - FORTOLKNING AF ARTIKEL 5, STK. 1, I SJETTE DIREKTIV - LEVERING AF FAST EJENDOM - FAKTISK OVERDRAGELSE AF GODET. - SAG 320/88.

Samling af Afgørelser 1990 side I-00285

svensk specialudgave side 00295

finsk specialudgave side 00311

Sammendrag

Dommens præmisser

Afgørelse om sagsomkostninger

Afgørelse

Nøgleord

++++

1 . Afgiftsbestemmelser - harmonisering af lovgivningerne - omsætningsafgifter - fælles merværdiafgiftssystem - levering af et gode - begreb

(Raadets direktiv 77/388, art . 5, stk . 1)

2 . Præjudicielle spørgsmål - den nationale rets kompetence - anvendelse af de af Domstolen fortolkede bestemmelser

(EOEF-Traktaten, art . 177)

Sammendrag

1 . Artikel 5, stk . 1, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter skal fortolkes saaledes, at overdragelse af retten til som ejer at raade over et materielt gode maa anses for "levering af et gode", selv om der ikke foreligger overdragelse af den retlige ejendomsret til godet .

Det tilkommer den nationale ret i det konkrete tilfaelde og under hensyn til de faktiske omstaendigheder at afgoere, om der foreligger en saadan overdragelse .

2 . Det tilkommer, efter kompetencefordelingen i Traktatens artikel 177, den nationale retsinstans at anvende de fællesskabsretlige bestemmelser - saaledes som de er fortolket af Domstolen - paa det konkrete tilfaelde . En saadan anvendelse kan nemlig ikke finde sted uden en samlet vurdering af sagens faktiske omstaendigheder .

Dommens præmisser

1 Ved dom af 19 . oktober 1988, indgaaet til Domstolen den 3 . november 1988, har Nederlandenes Hoge Raad i medfoer af EOEF-Traktatens artikel 177 forelagt to praejudicielle spoergsmaal vedroerende fortolkningen af artikel 5, stk . 1, i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17 . maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter - Det faelles merværdiafgiftssystem : ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s . 1, herefter benaevnt "sjette direktiv ")

2 Spoergsmaalene er blevet rejst under en sag, som Staatssecretaris van Financiën har anlagt mod den fiskale enhed Shipping and Forwarding Enterprise Safe BV (Safe Rekencentrum BV, herefter benaevnt "Safe "). Hovedsagen vedroerer en efteropkraevningsansaettelse fra de nederlandske skattemyndigheder ved belastingsinspecteur (herefter benaevnt "inspecteur ") svarende til afgiftstilsvaret for Safes levering til Kats Bouwgroep NV (herefter benaevnt "Kats ") af en villa med tilliggende og tilhoerende (herefter benaevnt "ejendommen ") .

3 Det fremgaar af sagen, at ifoelge et for notar oprettet dokument af 19 . juni 1979 mellem Safe og Kats forpligtede Safe sig til mod betaling af en koebesum paa 2 250 000 HFL at overdrage den ubetingede ejendomsret til en ejendom, der ikke var behaeftet med panterrettigheder eller andre tinglige rettigheder, til Kats . Ifoelge dokumentet skulle alle indtaegter og udgifter ved ejendommen fra dokumentets oprettelsesdato oppebaeres henholdsvis udredes af koeberen, der fra samme dato bar risikoen for aendringer i vaerdien af den solgte ejendom, som koeberen samtidig erhvervede ret til at raade over . Yderligere forpligtede Safe sig til at levere den solgte ejendom til Kats paa dennes anmodning, dog senest den 31 . december 1982 . Med dette formaal for oeje gav Safe Kats uigenkaldelig fuldmagt til at indgaa retshandler om overdragelse af den retlige ejendomsret til ejendommen . Den 11 . august 1983 overdrog kuratorerne i Kats' konkursbo ifoelge et for notar oprettet skoede de rettigheder, som Kats ifoelge det den 19 . juni 1979 for notar oprettede dokument havde over ejendommen, til en tredjemand for et beløb af 450 000 HFL . Samme dato overdrog Safe den retlige ejendomsret til ejendommen til den naevnte tredjemand .

4 Safe paaklagede efteropkraevningsansaettelsen til inspecteur og indbragte derefter inspecteurs afgoerelse for Gerechtshof, Haag . Herefter indgav Staatssecretaris van Financiën en kassationsankestaevning til Nederlandenes Hoge Raad, som har besluttet at udsaette sagen og forelaegge De Europaeiske Faelllesskabers Domstol foelgende praejudicielle spoergsmaal :

"1) Skal sjette direktivs artikel 5, stk . 1, fortolkes saaledes, at der kun foreligger levering i denne bestemmelses betydning, hvis der sker en overdragelse af den retlige ejendomsret til det paagaeldende gode?

2) Hvis det foerste spoergsmaal besvares benaegtende, foreligger der da ogsaa levering af et gode i den naevnte betydning, naar den retlige ejer af godet ifoelge en aftale

- har paataget sig saadanne forpligtelser over for sin medkontrahent, at alle indtaegter og udgifter vedroerende det paagaeldende gode fremover oppebaeres henholdsvis affholdes af medkontrahenten, der samtidig baerer risikoen for alle aendringer i godets vaerdi,

- har forpligtet sig til paa et senere tidspunkt at overdrage den retlige ejendomsret til medkontrahenten,

- har givet medkontrahenten uigenkaldelig fuldmagt til at foretage de retshandler, som denne overdragelse indebaerer, og

- faktisk har stillet godet til medkontrahentens raadighed?"

5 Vedroerende hovedsagens faktiske omstaendigheder, retsforhandlingernes forloeb samt parternes indlaeg for Domstolen henvises i oevrigt til retsmoderrapporten . Disse omstaendigheder omtales derfor kun i det foelgende, saafremt det paa de enkelte punkter er noedvendigt for forstaaelsen af Domstolens argumentation .

Foerste spoergsmaal

6 Det bemaerkes, at sjette direktivs artikel 5, stk . 1, bestemmer, at der "ved levering af et gode forstaaes overdragelse af retten til som ejer at raade over et materielt gode " .

7 Det fremgaar af bestemmelsens ordlyd, at begrebet "levering af et gode" ikke vedroerer overdragelsen af ejendomsret i de efter gaeldende national ret fastsatte former, men at begrebet omfatter enhver form for overdragelse af et materielt gode foretaget af en person, som bemyndiger en anden person til som ejer at raade over godet .

8 Denne opfattelse er i overensstemmelse med formaalet med direktivet, der blandt andet skal sikre, at det faelles merværdiafgiftssystem hviler paa en ensartet definition af afgiftspligtige transaktioner . Dette formaal vil imidlertid ikke kunne opfyldes, hvis levering af goder, som er en af de tre afgiftspligte transaktioner, undergives betingelser, som er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket er tilfaeldet ved de civilretlige bestemmelser om overdragelse af ejendomsretten .

9 Det foerste spoergsmaal maa derfor besvares med, at sjette direktivs artikel 5, stk . 1, skal fortolkes saaledes, at overdragelsen af retten til som ejer at raade et materielt gode maa anses for "levering af et gode", selv om der ikke foreligger overdragelse af den retlige ejendomsret til godet .

Andet spoergsmaal

10 Det fremgaar af sagen, at den nationale ret blandt andet har rejst spoergsmaalet, om overdragelsen af "den oekonomiske ejendomsret", et i nederlandsk skatteret udviklet begreb, kan ligestilles med levering af et gode, jfr . sjette direktivs artikel 5 . Den nationale ret har saaledes opregnet fire forhold, som er afgoerende for, at der i den for retten verserende sag forelaa overdragelse af "den oekonomiske ejendomsret " .

11 Ved at anfoere disse fire forhold i det andet spoergsmaal har den nationale retsinstans i virkeligheden anmodet Domstolen om at anvende sjette direktivs artikel 5, stk . 1, paa den i hovedsagen omhandlede kontrakt . Det tilkommer imidlertid, efter kompetencefordelingen i Traktatens artikel 177, den nationale retsinstans at anvende de faelleskabsretlige bestemmelser - saaledes som de er fortolket af Domstolen - paa det konkrete tilfaelde . En saadan anvendelse kan nemlig ikke finde sted uden en samlet vurdering af sagens faktiske omstaendigheder .

12 Dette fremgaar i oevrigt af de specifikke betingelser i det andet spoergsmaal, idet disse dels indeholder en forpligtelse til at overdrage ejendomsretten i civilretlig henseende, hvilket ikke altid indebaerer en overdragelse af den faktiske ejendomsret i den i sjette direktivs artikel 5, stk . 1, anfoerte betydning, dels en forpligtelse til faktisk at stille godet til raadighed for medkontrahenten, hvilket normalt indebaerer overdragelse af den faktiske ejendomsret i direktivets betydning .

13 Det andet spoergsmaal maa derfor besvares med, at det tilkommer den nationale ret i det konkrete tilfaelde og under hensyntagen til de faktiske omstaendigheder at afgoere, om der foreligger overdragelse af retten til som ejer at raade over et gode i den i sjette direktivs artikel 5, stk . 1, forudsatte betydning .

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

14 De udgifter, der er afholdt af den nederlandske regering og af Kommissionen for De Europaeiske Faelleskaber, som har afgivet indlaeg for Domstolen, kan ikke godtgoeres . Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgoer et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at traeffe afgoerelse om sagens omkostninger .

Afgørelse

Paa grundlag af disse praemisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedroerende de spoergsmaal, som Nederlandenes Hoge Raad har forelagt ved dom af 19 . oktober 1988, for ret :

1) Sjette direktivs artikel 5, stk . 1, skal fortolkes saaledes, at overdragelse af retten til som ejer at raade over et materielt gode maa anses for "levering af et gode", selv om der ikke foreligger overdragelse af den retlige ejendomsret til godet .

2) Det tilkommer den nationale ret i det konkrete tilfaelde og under hensyntagen til de faktiske omstaendigheder at afgoere, om der foreligger overdragelse af retten til som ejer at raade over et gode i den i sjette direktivs artikel 5, stk . 1, forudsatte betydning .